

Aan de gemeenteraad

Datum	16 juni 2026
behandeld door	SBOC
ons kenmerk	
doorkiesnummer	
Onderwerp	Stand van zaken opvang vluchtelingen in Papendrecht.

Geachte mevrouw, meneer,

De gemeente Papendrecht staat voor een aantal opgaven op het gebied van asiel en migratie:

- Asielopvang in het kader van de Spreidingswet;
- Noodopvang;
- Huisvesting van statushouders op basis van de Huisvestingswet;
- Opvang van Oekraïense ontheemden op basis van de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne.

Wij geven u middels deze raadsinformatiebrief inzicht in de stand van zaken omtrent de opvang van vluchtelingen in Papendrecht, maar ook in de vragen die vanuit het rijk/het ministerie op ons afkomen en hoe die vragen zich tot elkaar verhouden.

Opvang asielzoekers en de Spreidingswet

Verdeelbesluit

Volgens de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' (hierna: Spreidingswet) zijn alle gemeenten in Nederland verplicht om opvangplekken voor asielzoekers te bieden. Middels verdeelbesluiten wordt door de minister voor een periode van 2 jaar vastgesteld wat de opgave per gemeente is. Dit verdeelbesluit volgt op het 'aanbod' dat de gemeenten doet naar aanleiding van een indicatieve verdeling en in overleg met de gemeenten in de regio op de Regionale en Provinciale Regietafels. Op 20 december 2024 is het verdeelbesluit voor 2025 en 2026 vastgesteld. Volgens dit besluit is de wettelijke taak voor de gemeente Papendrecht het opvangen van **34** reguliere asielzoekers en **130** AMV'ers (alleenstaande minderjarige vreemdeling).

Tegen dit besluit is door ons op 28 januari 2025 bezwaar gemaakt, omdat wij een aanbod hadden gedaan op alleen AMV'ers, passend bij de lange termijnvisie voor de opvang van vluchtelingen die op 11 juli 2024 door de raad unaniem is vastgesteld. Hierin legt de gemeente Papendrecht vast zich te richten op het specialiseren in de opvang van minderjarigen. Dit bezwaar is op 8 december 2025 ongegrond verklaard en de wettelijke opgave is in stand gebleven (zie bijlage 7).

Huidige opvang

Op dit moment vangt de gemeente Papendrecht **80** AMV'ers op aan de Weteringsingel.

Brief Minister van Asiel en migratie d.d. 26 mei jl.

In de brief van de minister van Asiel en Migratie van 26 mei jl. deelt de minister bevindingen over de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van asielopvangplekken binnen de gemeente Papendrecht (zie bijlage 1). De minister van Asiel en Migratie doet dit vanuit zijn rol als

interbestuurlijke toezichthouder in het kader van de Spreidingswet. In deze brief staat een feitelijke onjuistheid. Inmiddels is een correctie op deze brief ontvangen, waarin wederom foute aantallen zijn opgenomen. Wij zijn nu in overleg met het ministerie om te zorgen dat de informatie waar de minister zich op baseert, correct is.

In zijn brief gaat de minister uit van de eigen gegevens en wordt niet ingegaan op onze brief van 28 april 2026 (zie bijlage 3) waarin wij, op verzoek van de minister in zijn brief van 9 april jl. (zie bijlage 2), onze inspanningen en de realisatie van de afgelopen jaren uitgebreid toelichten. Papendrecht had op 1 februari namelijk 50 opvangplekken voor AMV'ers aan de Seringenstraat. In zijn brief van 26 mei kondigt de minister aan de gemeente Papendrecht in te delen in trede 3 van de interventieladder van het interbestuurlijk toezicht. Trede 3 houdt in dat het ministerie "Actief toezicht" gaat houden op de gemeente. Dit betekent dat afspraken moeten worden gemaakt over acties, termijnen en vervolg. De gemeente zal nog ingaan op de uitnodiging om onze situatie ambtelijk toe te lichten, maar de verwachting is dat indeling in trede 3 niet te vermijden is.

Noodopvang asielzoekers

In Ter Apel is een acute situatie ontstaan. De hoge bezettingsgraad bij zowel de asielopvang als de opvang van Oekraïense ontheemden vraagt om direct handelen van gemeenten. Op 20 mei heeft de Commissaris van de Koning het directe verzoek gedaan aan de burgemeester om noodopvang te creëren (zie bijlage 5). Op 28 mei is vervolgens een brief ontvangen van de VNG met daarin de oproep om 15 noodopvangplekken te creëren en daarmee te helpen de druk op de opvangketen op korte termijn te verlichten (zie bijlage 4). Door alle ontwikkelingen binnen onze gemeente op asielopvang, de huisvesting van statushouders en de opvang van Oekraïense ontheemden, hebben wij als college geconcludeerd op dit moment niet te kunnen voldoen aan de vraag.

Huisvesting statushouders en Huisvestingswet

Aantal op te vangen statushouders

De gemeente Papendrecht heeft vanuit de Huisvestingswet (art. 28¹) de verplichting om statushouders te huisvesten. Statushouders zijn mensen die eerder asiel hebben aanvraagd in Nederland en nu een vergunning hebben om in Nederland te blijven wonen. Statushouders worden over Nederland verdeeld en elke gemeente krijgt een halfjaarlijkse opgave vanuit het rijk. Voor 2026 moet Papendrecht in het eerste half jaar 27 statushouders huisvesten en in de tweede helft 29 statushouders. Omdat wij de afgelopen jaren een achterstand hebben opgelopen, moeten dit jaar nog 60 statushouders gehuisvest worden (op basis van de cijfers van 1 juni).

Interbestuurlijk toezicht provincie

Het interbestuurlijk toezicht op de huisvesting van statushouders ligt bij de provincie. Vanuit deze verantwoordelijkheid heeft de provincie aan het college laten weten dat er uiterlijk 29 juni een gedegen plan van aanpak moet liggen om de achterstand weg te werken (zie bijlage 6). Op de interventieladder van het interbestuurlijk toezicht op de huisvesting van statushouders, staat de gemeente Papendrecht nu op trede 4. Dit betekent dat er sprake is van Bestuurlijk toezicht. Wanneer er op 29 juni geen gedegen plan van aanpak ligt, zal de provincie de gemeente Papendrecht in trede 5 plaatsen, dat wil zeggen dat de provincie overgaat tot 'Indeplaatsstelling'. Dit houdt in dat de provincie de huisvesting van statushouders binnen de gemeente overneemt, waarbij de kosten ten laste komen van de gemeente.

Op 22 juni heeft u het college uitgenodigd met u in gesprek te gaan over de opgave en oplossingen hiervoor in een beeldvormende commissievergadering. Ter voorbereiding is eerder met u achtergrondinformatie en het concept huisvestingsplan statushouders gedeeld. U ontvangt tevens ter voorbereiding nog een korte presentatie.

Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne (Oekraïens ontheemden)

Sinds april 2023 vangt de gemeente Papendrecht 55 Oekraïense ontheemden op in de locatie aan de Poldermolen. Dit is minder dan de indicatieve opgave van 256 die wij voor deze doelgroep hebben vanuit de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne.

¹ Huisvestingswet, art. 28: Burgemeester en wethouders dragen zorg voor de voorziening in de huisvesting van vergunninghouders in de gemeente overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling.

Locatie Poldermolen

De huurovereenkomst voor de locatie Poldermolen liep oorspronkelijk tot 31 maart 2026 en is nu verlengd tot 31 december 2026. Deze huurovereenkomst kan daarna nog verlengd worden met perioden van steeds 3 maanden. Het streven is om voor de Oekraïense ontheemden per 1 januari 2027 een nieuwe locatie aangewezen te hebben, waar zij gedurende een langere periode kunnen verblijven. Het college realiseert zich dat dit een lastige opgave is, ook gezien de onzekerheid van de gebruiksduur van de Poldermolen. Er is inmiddels een project opgestart waarin gezocht wordt naar een nieuwe locatie voor in ieder geval voor de huidige 55 bewoners die al geruime tijd in Papendrecht wonen. Op dit moment is nog geen locatie in beeld. Wanneer de opties bekend zijn, zullen participatietrajecten gestart worden om te komen tot zorgvuldige besluitvorming over de huisvesting, waarbij voldoende draagvlak is in de omgeving.

Op 1 mei van dit jaar is de oude omgevingsvergunning voor het pand aan de Poldermolen verlopen. Per abuis is hier niet tijdig een nieuwe vergunning voor aangevraagd. De afgelopen weken is dit geconstateerd en de aanvraagprocedure voor een nieuwe vergunning loopt. Hierover is 3 juni gecommuniceerd via het eigen communicatiekanaal www.papendrecht.nl/nieuwsberichten. Om voldoende ruimte te hebben voor eventuele uitloop van het in gebruik nemen van een nieuwe locatie na 1 januari 2027 (bijvoorbeeld door benodigde verbouwingen), is voor de vergunning de ruimere einddatum van 30 juni 2027 aangehouden.

Reflectie

Net als andere gemeenten, staat Papendrecht voor de uitdaging om een structurele bijdrage te leveren aan de nationale opgave omtrent vluchtelingen. De gemeente Papendrecht ervaart dat er op veel verschillende tafels over dit vraagstuk wordt gesproken. Daarmee zijn er schotten geplaatst tussen de verschillende doelgroepen. Hierdoor wordt geen recht gedaan aan de inspanningen van de gemeente Papendrecht. Een integrale benadering waarbij naar het gehele opvangvraagstuk wordt gekeken, is daarom volgens ons nodig om hier op een goede en verantwoorde wijze invulling aan te geven. Wij zetten ons in om dit op de agenda te plaatsen bij rijk en provincie.

De gemeente Papendrecht wil zich maximaal inspannen voor alle doelgroepen en doet dit al met de grote opvanglocatie voor de AMV'ers aan de Weteringsingel. Het college is daarom van mening dat Papendrecht tot nu toe naar vermogen bijdraagt en zich proactief opstelt binnen de samenwerking in de regio Zuid-Holland Zuid. Het college heeft daarom gemeend u met deze brief, voorafgaand aan de beeldvormende vergadering van 22 juni, een volledige en actueel beeld te geven van de stand van zaken van de opvang van vluchtelingen in onze gemeente. Op verzoek van de Regionale Regietafel heeft de veiligheidsregio tevens een informatiedocument gemaakt waarin het opvangvraagstuk voor de regio Zuid-Holland Zuid wordt toegelicht (zie bijlage 8).

Mocht uw raad behoefte hebben aan nadere beeldvorming over dit onderwerp, dan kan daarin desgevraagd na de zomer worden voorzien.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel

Bijlagen:

- Bijlage 1 Toezichtsbrief Spreidingswet Papendrecht (003)
- Bijlage 2 Toezichtsbrief Spreidingswet Papendrecht
- Bijlage 3 Beantwoording Brief interbestuurlijk toezicht Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen
- Bijlage 4 Brief 28 mei 2026 oproep noodopvang
- Bijlage 5 Mail CdK oproep noodopvang
- Bijlage 6 Huisvestingswet huisvesting vergunninghouders
- Bijlage 7 Besluit op bezwaar provincie Zuid-Holland
- Bijlage 8 Informatiedocument Vluchtelingenopvang Zuid-Holland Zuid